

národní
úložiště
šedé
literatury

**Míra zaměstnanosti a nezaměstnanosti v ČR a jiných státech Evropské unie
podle výsledků výběrového šetření pracovních sil za 2. čtvrtletí 2011**

Český statistický úřad
2011

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-203683>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 01.10.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz.

Míra zaměstnanosti a nezaměstnanosti v ČR a jiných státech Evropské unie podle výsledků výběrového šetření pracovních sil za 2. čtvrtletí 2011

Zaměstnanost

Česká republika náleží v rámci EU mezi země s mírně nadprůměrnou mírou zaměstnanosti. Podle posledních údajů za 2. čtvrtletí 2011 dosáhla míra zaměstnanosti 15-64letých osob za úhrn 27 členských států 64,5 %, v naší republice byla ve stejném období o 1,2 p.b. vyšší. Míra zaměstnanosti žen však byla v ČR nižší než unijní průměr (57,1 % v ČR, 58,7 % v EU 27). Naopak míra zaměstnanosti mužů byla značně vyšší než v úhrnu za všechny členské země (74,1 %, tj. o 3,8 p.b. více než v EU 27).

Proti stejnému období minulého roku se přitom zaměstnanost v naší republice zvýšila více než v EU 27, stále však nedosahuje úrovně dosažené před třemi lety. Více než v celé EU vzrostla zaměstnanost jak mužů, tak žen. Ve 2. čtvrtletí letošního roku byla míra zaměstnanosti v široké skupině produktivního věku v ČR devátá nejvyšší v rámci EU 27.

Míra zaměstnanosti 15-64letých v členských zemích EU ve 2. čtvrtletí 2011

Země	2. čtvrtletí 2011			Rozdíl 2011-2008 v p.b.			Rozdíl 2011-2010 v p.b.		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
EU 27	64,5	70,3	58,7	-1,5	-2,7	-0,4	0,2	0,1	0,3
Belgie	62,5	67,8	57,2	0,5	-0,5	1,5	1,0	0,5	1,7
Bulharsko	58,2	60,7	55,8	-5,7	-7,7	-3,7	-2,0	-3,1	-0,8
Česká republika	65,7	74,1	57,1	-0,9	-1,2	-0,7	0,8	0,6	1,0
Dánsko	73,5	75,9	71,0	-4,8	-6,5	-3,1	-0,6	0,3	-1,5
Německo	72,5	77,2	67,7	2,2	1,6	2,7	1,5	1,3	1,6
Estonsko	64,3	66,4	62,4	-5,5	-7,4	-3,7	4,8	7,8	2,1
Irsko	59,5	63,2	55,9	-8,6	-12,4	-4,6	-0,9	-1,3	-0,5
Řecko	56,4	67,1	45,7	-5,8	-8,3	-3,3	-3,7	-4,4	-3,0
Španělsko	58,3	63,7	52,8	-6,7	-10,7	-2,4	-0,3	-1,2	0,6
Francie	64,1	68,4	59,9	-1,0	-1,4	-0,7	-0,1	0,1	-0,2
Itálie	57,3	67,8	46,7	-1,9	-3,0	-0,8	0,1	-0,2	0,2
Kypr	69,0	75,5	62,7	-2,1	-3,8	-0,6	-0,8	-1,0	-0,5
Lotyšsko	61,4	62,0	60,9	-8,1	-10,9	-5,3	2,5	3,5	1,6
Litva	60,8	60,7	60,8	-3,8	-7,3	-0,5	4,1	5,2	2,9
Lucembursko	63,8	71,1	56,2	-0,6	-1,7	0,4	-0,8	-1,1	-0,6
Maďarsko	55,8	61,2	50,5	-0,7	-1,9	0,4	0,5	0,9	-0,1
Malta	57,3	73,6	40,6	2,0	1,9	2,2	1,3	0,0	2,9
Nizozemsko	74,7	79,5	69,9	-2,5	-3,8	-1,0	0,0	-0,5	0,6
Rakousko	72,1	78,0	66,2	-0,2	-1,0	0,5	0,7	0,8	0,4
Polsko	59,7	66,4	53,2	0,8	0,4	1,1	0,4	0,9	-0,1
Portugalsko	64,8	68,6	61,2	-3,8	-5,7	-1,9	-0,9	-1,4	-0,3
Rumunsko	58,8	65,1	52,5	-0,9	-1,3	-0,6	-1,3	-2,0	-0,7
Slovinsko	64,4	67,6	61,1	-3,9	-5,0	-2,6	-2,1	-1,5	-2,6
Slovensko	59,6	66,4	52,8	-2,1	-2,8	-1,4	1,0	1,2	0,8
Finsko	70,1	71,9	68,2	-2,2	-2,8	-1,8	0,9	1,6	0,2
Švédsko	74,5	76,7	72,1	-0,3	-0,5	-0,2	1,6	1,4	1,7
Spojené království	69,4	74,5	64,4	-2,2	-2,9	-1,5	0,1	0,2	0,0

Zdroj: Eurostat-LFS (Výběrové šetření pracovních sil)

Mezi jednotlivými zeměmi EU přetrvávají velké rozdíly v úrovni zaměstnanosti nejen z hlediska celé skupiny 15-64letých, ale i v mužské a ženské složce populace. Na jedné straně zaměstnanost

stále dosahuje vysokých hodnot v severských zemích, Nizozemsku, Německu a Rakousku, na druhé straně v deseti zemích nedosahuje míra zaměstnanosti ani 60 % populace daného věku. Míra zaměstnanosti je nízká zejména v zemích s ekonomickými problémy často frekventovanými v médiích, jako Řecko, Itálie, Irsko, Španělsko, ale i v řadě zemí ze střední a východní Evropy, jako Bulharsko, Maďarsko, Polsko, Rumunsko a Slovensko. Hodnota míry zaměstnanosti je velmi variabilní, její rozpětí se pohybuje od 55,8 % v Maďarsku až po 74,7 % v Nizozemsku. Proti minulému roku se zaměstnanost sice zvýšila ve většině členských zemích, ale meziroční přírůstek činil v úhrnu pouze 0,2 p.b. V některých zemích totiž dále klesá zaměstnanost, a to zejména v Řecku, Irsku, Portugalsku, Slovinsku, Bulharsku a Rumunsku. V porovnání s našimi sousedy má vyšší míru zaměstnanosti než naše republika dlouhodobě Německo i Rakousko, v Polsku a na Slovensku je však výrazně nižší.

Míra zaměstnanosti se v jednotlivých věkových skupinách vyvíjela protichůdně. V následující tabulce jsou uvedeny specifické míry zaměstnanosti v některých vybraných zemích. Vzhledem k odlišné věkové hranici pro odchod do důchodu jsou ve skupině 55-64letých uvedeny zvlášť údaje za muže a za ženy.

Míra zaměstnanosti ve vybraných skupinách produktivního věku ve 2. čtvrtletí 2011

v %

Země	Věková skupina									
	25-29		30-34		55-64					
	celkem	rozdíl 2011-2010 v p.b.	celkem	rozdíl 2011-2010 v p.b.	celkem	muži	ženy	rozdíl 2011-2010 v p.b.		
								celkem	muži	ženy
EU 27	72,5	-0,1	77,7	-0,1	47,5	55,2	40,2	1,2	0,6	1,7
Belgie	77,6	-0,9	81,3	0,5	40,1	47,0	33,4	3,2	0,9	5,6
Bulharsko	62,6	-6,2	71,5	-2,7	44,2	51,5	38,1	0,0	-0,3	0,2
Česká republika	74,3	1,5	77,0	0,3	48,1	59,8	37,3	1,8	1,4	2,1
Dánsko	74,1	0,0	82,0	-3,2	59,2	63,1	55,3	1,6	1,9	1,2
Německo	77,6	2,2	82,0	1,8	59,9	67,1	52,9	2,5	2,3	2,7
Estonsko	73,4	5,8	70,2	-0,5	56,4	53,8	58,4	3,8	5,3	2,8
Irsko	67,2	-2,5	72,1	-1,8	50,7	57,8	43,7	0,0	-0,6	0,7
Řecko	61,2	-8,6	69,7	-5,7	40,7	53,9	28,1	-1,5	-2,7	-0,6
Španělsko	64,1	-1,1	70,9	-0,8	44,9	54,4	36,0	1,5	-0,6	3,4
Francie	77,2	-0,2	80,4	-0,9	41,4	43,7	39,2	1,6	1,4	1,6
Itálie	59,3	-0,4	71,7	0,6	37,4	47,9	27,5	0,8	0,3	1,3
Kypr	80,4	0,9	84,2	-3,1	56,7	70,8	43,0	-1,6	-2,8	-0,6
Lotyšsko	73,3	2,9	76,4	1,2	51,0	51,4	50,7	1,0	2,2	0,0
Litva	74,6	6,6	79,0	2,7	49,7	53,0	47,3	2,5	1,7	3,2
Lucembursko	80,2	1,4	89,3	-0,3	37,7	43,4	31,8	-4,7	-6,8	-2,2
Maďarsko	67,6	1,6	72,9	1,5	35,5	39,3	32,3	1,2	-0,9	2,9
Malta	78,8	-0,9	75,1	-0,5	32,4	51,5	13,7	2,3	2,8	1,7
Nizozemsko	83,9	-1,0	86,7	-0,3	55,6	65,3	45,9	2,0	0,6	3,5
Rakousko	81,6	1,1	83,8	0,2	42,1	51,3	33,4	-0,4	-0,6	-0,2
Polsko	73,9	-0,6	78,8	-1,2	36,6	47,5	27,1	3,3	3,3	3,4
Portugalsko	75,2	-0,4	82,5	0,8	47,7	53,9	42,1	-1,6	-1,9	-1,4
Rumunsko	68,7	0,4	76,4	-2,6	40,5	49,3	32,8	-2,3	-2,5	-2,1
Slovinsko	76,0	0,2	86,8	-1,7	30,6	39,2	22,2	-4,9	-5,6	-3,8
Slovensko	67,7	0,3	72,2	-1,0	41,3	52,7	31,3	0,3	-2,2	2,6
Finsko	76,7	0,4	79,6	-0,2	57,5	57,7	57,4	0,8	1,8	-0,1
Švédsko	78,2	1,4	86,7	1,9	72,5	76,1	68,9	2,4	2,1	2,6
Spojené král.	77,2	-0,8	79,7	0,7	56,8	64,4	49,5	0,1	-0,5	0,6

Zdroj: Eurostat-LFS (Výběrové šetření pracovních sil)

Míru zaměstnanosti pozitivně ovlivňoval vývoj v nejstarší desetileté skupině produktivního věku 55-64letých. Míra zaměstnanosti těchto osob neustále roste a je vyšší nejen v porovnání s údaji před rokem, ale převyšuje i úroveň z roku 2008. Proti roku 2010 se míra zaměstnanosti 55-64letých zvýšila v osmnácti zemích. To je důsledek zvýšení věkové hranice pro ukončení ekonomických aktivit, ať už z důvodu zvyšování věku potřebného pro vznik nároku na důchod či prodloužení vlastní pracovní činnosti jako rozhodující podmínky pro zachování životní úrovně. Zaměstnanost žen v tomto věku přitom rostla rychleji než zaměstnanost mužů.

Zcela jinak se vyvíjela míra zaměstnanosti mladších osob v produktivním věku. Nebereme v úvahu vývoj míry ve skupině mladých mužů a žen do 25 let, protože velká část z nich se připravuje ve školských zařízeních na své budoucí povolání. Ve skupině 25-29letých je však markantní propad míry zaměstnanosti zejména proti roku 2008, ale tato míra se mírně snížila, na rozdíl od skupiny 55-64letých, i v porovnání se 2. čtvrtletím 2010. Naprosto mimořádné je snížení míry zaměstnanosti mladých ve věku 25-29 let v Řecku (o 8,6 p.b.!), ale i v Bulharsku. Pozoruhodný je nárůst míry zaměstnanosti ve všech třech baltských zemích, což souvisí s kompenzací velmi nepříznivého vývoje v předcházejících letech.

Zaměstnanost se meziročně snížila i ve většině zemí ve skupině 30-34letých a v žádné z nich nedosahuje úrovně z roku 2008. V této skupině je závažný pokles zaměstnanosti opět v Řecku a Bulharsku, kde je již výrazně hluboce pod průměrem EU 27.

Struktura 15-64letých osob podle odvětvové sekce ve vybraných zemích EU ve 2. čtvrtletí 2011

Sekce odvětví ekonomické činnosti (CZ-NACE)	v %												
	EU 27	CZ	DK	DE	GR	ES	FR	IT	NL	AT	PL	RO	SK
Zemědělství, lesnictví a rybářství	4,6	3,0	2,5	1,5	11,6	4,0	2,8	3,5	2,4	4,9	12,4	25,7	3,1
Těžba a dobývání	0,4	1,0	0,2	0,3	0,3	0,2	0,1	0,2	0,1	0,3	1,5	1,0	0,5
Zpracovatelský průmysl	15,8	26,5	13,0	19,9	10,1	12,8	13,4	18,6	9,1	15,7	19,0	18,9	24,0
Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla	0,8	1,2	0,7	1,0	0,6	0,5	0,7	0,6	0,4	0,8	1,1	1,3	1,2
Zásob. vodou; činnosti souvis. s odpady	0,8	1,1	0,6	0,5	0,7	0,7	0,8	0,9	0,4	0,4	1,0	1,0	1,1
Stavebnictví	7,5	8,9	5,7	6,7	6,4	7,9	7,3	8,3	5,3	9,0	8,2	7,8	10,5
Velkoobchod a maloob.; opr. mot. vozidel	14,0	12,2	14,8	13,4	18,7	16,0	12,6	14,2	13,2	15,2	14,9	13,6	12,9
Doprava a skladování	5,1	6,6	4,4	4,9	5,0	4,8	5,1	4,7	4,6	4,9	5,7	5,0	6,6
Ubytování, stravování a pohostinství	4,6	3,9	3,4	4,2	7,3	7,8	3,8	5,6	4,3	6,0	2,3	2,1	4,4
Informační a komunikační činnosti	2,9	3,0	4,0	3,1	1,9	2,8	2,9	2,5	3,5	2,5	1,9	1,4	2,4
Peněžnictví a pojišťovnictví	3,0	2,6	3,2	3,3	2,7	2,5	3,4	2,7	2,7	3,8	2,4	1,7	2,3
Činnosti v oblasti nemovitostí	0,8	0,8	0,9	0,6	0,1	0,5	1,2	0,6	0,7	1,0	1,1	0,2	0,4
Profesní, vědecké a technické činnosti	5,0	4,0	5,2	5,0	5,2	4,5	5,4	6,1	5,7	5,1	3,1	1,9	3,3
Administrativní a podpůrné činnosti	4,0	2,3	3,0	5,3	2,0	5,0	3,6	3,9	3,5	3,6	2,7	1,8	2,6
Veřejná správa a obrana; pov. soc. zabezp.	7,2	6,6	5,6	7,1	8,9	7,9	9,8	6,2	6,5	6,8	6,6	5,2	8,4
Vzdělávání	7,4	5,9	8,5	6,2	7,6	6,6	6,7	7,0	6,9	6,2	7,7	4,4	7,1
Zdravotní a sociální péče	10,4	6,6	19,2	12,2	5,8	7,7	13,2	7,3	16,6	9,3	5,6	4,5	6,5
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	1,6	1,7	2,4	1,3	1,2	1,7	1,4	1,2	1,9	1,7	1,2	0,8	1,1
Ostatní činnosti	2,4	1,7	2,3	2,7	2,1	2,1	2,9	3,2	1,8	2,5	1,4	1,4	1,2

Zdroj: Eurostat-LFS (Výběrové šetření pracovních sil) - propočtení ČSÚ

AT-Rakousko, CZ-Česká republika, DE-Německo, DK-Dánsko, ES-Španělsko, FR-Francie, GR-Řecko, IT-Itálie, NL-Nizozemsko, PL-Polsko, RO-Rumunsko, SK-Slovensko

Celková zaměstnanost v jednotlivých zemích = 100 %.

Pro ekonomiku České republiky je charakteristický vysoký podíl zaměstnanosti v sekundárním sektoru (průmysl a stavebnictví). Tento podíl byl nejvyšší ze všech zemí EU. Blíží se mu pouze podíl pracujících v tomto výrobním sektoru na Slovensku, což svědčí o podobných ekonomických vazbách se zahraničím. **V naší republice je podíl pracujících ve zpracovatelském průmyslu v rámci EU vůbec nejvyšší (26,5 %), ve stavebnictví pátý nejvyšší, podíl pracujících v těžbě a dobývání nerostných surovin patří také k nejvyšším v Evropě.**

Při vysokém podílu výrobního sektoru na celkové zaměstnanosti se výrazně jinak jeví situace v řadě odvětvových sekcí terciárního sektoru. Vyšší než průměrný je v ČR podíl pracujících v dopravě a skladování. V této souvislosti je nejvyšší podíl těchto pracujících v baltských státech a v Maďarsku. Ve všech ostatních sekcích služeb je však podíl pracujících v ČR nižší než v EU 27 (výjimku představují pouze informační a komunikační činnosti, kde je však rozdíl minimální a pohybuje se na hranici výběrové chyby).

Významně méně lidí pracuje u nás hlavně ve vzdělávání a zejména ve zdravotní a sociální péči. Rozdíly mezi zeměmi je možné demonstrovat na relaci zaměstnanosti ve zpracovatelském průmyslu a počtu pracujících ve zdravotní a sociální péči. Podíl pracujících ve zpracovatelském průmyslu je v naší republice čtyřikrát vyšší než podíl pracujících ve zdravotní a sociální péči. Na druhé straně ve všech severovýchodních státech, Nizozemsku a Spojeném království však počet pracujících v oblasti této péče podstatně převyšuje úroveň zaměstnanosti ve zpracovatelském průmyslu, například v Nizozemsku pracuje ve zdravotnictví a sociální péči 1,8 krát více lidí než ve zpracovatelském průmyslu. Přitom se nejedná v žádném případě o málo industrializované země.

Celá Evropa, naši republiku nevyjímaje, stárne. Je proto zřejmé, že se podstatně zvyšují nároky na zdravotní a zejména sociální péči o starší a nejstarší generaci. Společně s péčí o děti tak tato péče představuje významný aspekt ovlivňující sociální klima.

V Evropské unii je velmi rozdílná odvětvová struktura zaměstnanosti, ale projevují se i velké diference ve struktuře pracujících podle jejich postavení v zaměstnání. Podíl pracujících v postavení zaměstnanců je v naší republice pátý nejnižší ze všech zemí EU. Ještě nižší podíl zaměstnanců je v Řecku, Itálii, Polsku a hlavně Rumunsku, kde dosahuje pouze 70 % celkové zaměstnanosti. Navíc v Rumunsku je abnormálně vysoký počet pomáhajících rodinných příslušníků v zemědělství.

Podíl zaměstnanců se zrcadlově odráží v podílu podnikatelů (bez a se zaměstnanci). V rámci EU 27 zaujímá podíl všech podnikatelů, resp. podnikatelů bez zaměstnanců páté místo. V porovnání s našimi sousedy máme velmi podobnou strukturu pracujících opět se Slovenskem, i když i v tomto případě je v ČR vyšší podíl podnikatelů. V Polsku podniká relativně více osob, významným faktorem je však v tomto případě vysoký počet individuálně podnikajících v zemědělství. Jinak je tomu v Německu a Rakousku a zejména v Německu je podíl podnikatelů na celkové zaměstnanosti podstatně nižší než v ČR. Podíl pracujících na vlastní účet, tj. podnikatelů bez zaměstnanců, je v Německu dokonce 2,3 krát nižší než v naší republice. Obecně platí, že nejnižší podíl podnikatelů je v zemích na severu Evropy, v Německu a navíc i Lucembursku.

Česká republika má vysoký podíl podnikatelů především ve stavebnictví, ale i v řadě odvětvových sekcí služeb. Jak bylo uvedeno, naše ekonomika se sice vyznačuje nižším podílem zaměstnanosti v terciárním sektoru, ale podíl podnikatelů v tomto sektoru je značný. V porovnání s EU 27 má ČR vyšší než průměrný podíl podnikatelů na zaměstnanosti v obchodu (22,0 % proti 17,5 % v EU 27), mimořádně vysoký podíl podnikatelů je mezi pracujícími v informačních a komunikačních činnostech (24,3 % proti 15,2 % v EU 27), vůbec nejvyšší podíl podnikatelů je u nás v sekci peněžnictví a pojišťovnictví (26,2 % proti 8,9 % v EU), vysoký je i v činnostech v oblasti nemovitostí (ČR 35,4 %;

21,5 % v EU). Téměř polovina všech pracujících v profesních, vědeckých a technických činnostech¹ jsou podnikatelé (v ČR 45,0 %, průměr v EU 31,6 %).

Počet zaměstnanců a sebezaměstnaných a jejich podíl na celkovém počtu osob v hlavním zaměstnání ve 2. čtvrtletí 2011

v tis.

Země	Zaměstnaní celkem	z toho:			Podíl v %		
		zaměstnanci	podnikatelé celkem	podnikatelé bez zaměstnanců	zaměstnanci / zaměstnaní celkem	podnik. celkem / zaměstnaní celkem	podnik. bez zam. / zaměstnaní celkem
EU 27	213670,6	179714,1	30836,0	21655,6	84,1	14,4	10,1
Belgie	4508,3	3872,2	585,9	393,8	85,9	13,0	8,7
Bulharsko	2895,5	2546,8	317,6	210,5	88,0	11,0	7,3
Česká rep.	4832,2	3988,2	820,0	646,9	82,5	17,0	13,4
Dánsko	2657,3	2434,1	217,1	124,0	91,6	8,2	4,7
Německo	38915,9	34596,5	4138,2	2284,5	88,9	10,6	5,9
Estonsko	581,1	531,3	48,4	20,6	91,4	8,3	3,5
Irsko	1772,1	1493,8	268,8	184,8	84,3	15,2	10,4
Řecko	4080,0	2635,3	1226,0	913,5	64,6	30,0	22,4
Španělsko	18155,6	15221,6	2787,1	1867,1	83,8	15,4	10,3
Francie	25663,7	22753,2	2788,9	1666,0	88,7	10,9	6,5
Itálie	22713,6	17138,3	5208,3	3747,7	75,5	22,9	16,5
Kypr	369,3	308,1	56,3	39,7	83,4	15,2	10,8
Lotyšsko	943,5	842,4	90,1	57,1	89,3	9,5	6,1
Litva	1349,6	1215,3	118,8	86,4	90,0	8,8	6,4
Lucembursko	219,8	202,3	16,3	10,4	92,0	7,4	4,7
Maďarsko	3776,8	3326,7	434,0	239,8	88,1	11,5	6,3
Malta	165,7	142,9	22,7	15,4	86,2	13,7	9,3
Nizozemsko	8218,6	7050,9	1116,6	804,4	85,8	13,6	9,8
Rakousko	4067,6	3538,5	469,1	271,3	87,0	11,5	6,7
Polsko	15913,6	12411,6	2953,3	2287,6	78,0	18,6	14,4
Portugalsko	4602,2	3824,7	755,6	527,1	83,1	16,4	11,5
Rumunsko	8809,7	6180,0	1570,6	1466,3	70,1	17,8	16,6
Slovinsko	916,6	773,1	116,0	80,3	84,3	12,7	8,8
Slovensko	2344,1	1978,4	364,4	283,2	84,4	15,5	12,1
Finsko	2468,5	2165,6	294,4	195,5	87,7	11,9	7,9
Švédsko	4550,7	4114,2	430,5	264,6	90,4	9,5	5,8
Spojené král.	28179,2	24427,9	3620,9	2967,1	86,7	12,8	10,5

Zdroj: Eurostat-LFS (Výběrové šetření pracovních sil)

Česká republika patří k zemím s mimořádně vysokým podílem pracujících s úvazkem na plnou pracovní dobu. Na kratší úvazek pracovalo ve 2. čtvrtletí 2011 v naší republice 4,7 % všech osob s jediným nebo hlavním zaměstnáním, tj. po Bulharsku a Slovensku třetí nejnižší podíl v rámci celé Evropské unie. Přitom však v Bulharsku i na Slovensku je míra zaměstnanosti podprůměrná. Podíl mužů pracujících na částečný úvazek byl přitom v ČR vůbec nejvyšší, podíl žen dosáhl třetí nejmenší hodnoty EU.

¹ Metodická poznámka: Sekce profesních, vědeckých a technických činností je velmi různorodá. V České republice do ní patří především pracovníci v účetnických a auditorských činnostech, architektonických a inženýrských činnostech, reklamních činnostech, pracovníci ve výzkumu v oblasti přírodních věd a v právních činnostech.

Zvláště u žen se projevuje mimořádně vysoká diference podílu částečných úvazků na celkové zaměstnanosti. V řadě zemí původní patnáctky využívá vysoký počet žen možnost pracovat na kratší pracovní dobu, a to zejména v Nizozemsku (více než tři čtvrtiny pracujících žen ve věku 15-64 let). V dalších čtyřech zemích přesáhl podíl kratších úvazků 40 % celkového počtu pracujících žen.

Podíl pracujících na částečný úvazek z celkového počtu hlavních zaměstnání v zemích EU ve 2. čtvrtletí 2011

Země	Celkem	Muži	Ženy	v %
EU 27	18,8	8,1	31,6	
Belgie	25,1	9,2	44,1	
Bulharsko	2,3	2,1	2,6	
Česká republika	4,7	1,8	8,6	
Dánsko	25,8	14,3	38,3	
Německo	25,9	9,2	45,2	
Estonsko	9,5	4,7	14,3	
Irsko	22,7	11,9	34,8	
Řecko	6,2	4,0	9,5	
Španělsko	14,0	6,0	23,9	
Francie	17,8	6,7	30,0	
Itálie	15,3	5,5	29,5	
Kypr	8,6	5,8	12,0	
Lotyšsko	8,5	7,2	9,7	
Litva	7,7	6,1	9,3	
Lucembursko	18,1	4,0	36,3	
Maďarsko	6,5	4,6	8,7	
Malta	12,0	5,5	24,5	
Nizozemsko	48,5	24,2	76,4	
Rakousko	24,4	7,8	43,8	
Polsko	7,2	4,7	10,3	
Portugalsko	9,7	6,6	13,1	
Rumunsko	9,4	8,7	10,3	
Slovinsko	9,1	6,8	11,8	
Slovensko	4,0	2,7	5,7	
Finsko	13,6	8,8	18,8	
Švédsko	24,9	12,2	38,9	
Spojené království	25,5	11,1	42,1	

Zdroj: Eurostat-LFS (Výběrové šetření pracovních sil)

Možnost pracovat na kratší pracovní dobu je jeden z aspektů, který se příznivě projevuje ve sladění rodinného a pracovního života a v neposlední řadě i v prodlužování pracovního života žen v některých zemích. Kratší úvazky totiž často vykonávají lidé po dosažení věkové hranice pro starobní důchod, resp. ve věku kolem šedesáti let.

Ve výběrovém šetření je zjišťováno, zda pracující v postavení zaměstnanců vykonávají svou činnost na dobu určitou či neurčitou. **Rozdíly v podílu zaměstnanců na dobu určitou (temporary employees) jsou v rámci EU značné.** Tento podíl se pohybuje od necelých 2 % v Rumunsku až po více než čtvrtinu zaměstnanců ve Španělsku a Polsku. Podíl zaměstnanců s tímto typem úvazku dosáhl v České republice desáté nejnižší hodnoty, přitom meziročně ještě klesl.

Podíl pracujících na dobu určitou z celkového počtu 15-64letých osob v postavení zaměstnanců v zemích EU ve 2. čtvrtletí 2011

Země	Celkem	Muži	Ženy	v %
EU 27	14,1	13,6	14,7	
Belgie	8,8	7,4	10,2	
Bulharsko	4,1	4,4	3,8	
Česká republika	8,0	6,9	9,4	
Dánsko	9,3	8,7	9,9	
Německo	14,6	14,2	15,0	
Estonsko	4,7	5,2	4,2	
Irsko	10,1	9,3	10,8	
Řecko	11,9	10,7	13,4	
Španělsko	25,6	24,2	27,1	
Francie	15,3	14,8	15,9	
Itálie	13,7	12,7	14,9	
Kypr	14,0	6,7	21,6	
Lotyšsko	7,4	9,0	5,9	
Litva	3,6	5,1	2,3	
Lucembursko	6,4	5,4	7,6	
Maďarsko	9,2	10,0	8,4	
Malta	5,2	5,1	5,4	
Nizozemsko	17,8	16,7	19,0	
Rakousko	9,0	9,2	8,9	
Polsko	27,0	27,6	26,3	
Portugalsko	22,8	22,2	23,4	
Rumunsko	1,9	2,0	1,6	
Slovinsko	17,5	15,6	19,4	
Slovensko	6,6	6,2	7,0	
Finsko	16,7	13,7	19,6	
Švédsko	16,3	14,6	18,0	
Spojené království	6,1	5,8	6,4	

Zdroj: Eurostat-LFS (Výběrové šetření pracovních sil)

Nezaměstnanost

Obecná míra nezaměstnanosti byla ve 2. čtvrtletí 2011 v naší republice jedna z nejnižších v celé unii. Podíl nezaměstnaných k pracovní síle, tj. k součtu zaměstnaných a nezaměstnaných dosáhl 6,8 % a to je šestá nejnižší hodnota v EU 27. Nezaměstnanost mužů dosáhla 5,9 % (čtvrtá nejnižší), nezaměstnanost žen 8,0 % (dvanáctá nejnižší hodnota). Postavení naší republiky příznivě ovlivnila skutečnost, že nezaměstnanost meziročně klesla více než v průměru za členské státy EU. Proti roku 2010 se nejvíce snížila v baltických zemích, ve kterých však stále dosahuje vysokých hodnot. Nízká míra nezaměstnanosti byla v Nizozemsku a vůbec nejnižší u našich jižních sousedů v Rakousku. Nižší než u nás byla i v Německu, výrazně vyšší pak byla na Slovensku i v Polsku.

Vážné problémy má Irsko a hlavně Řecko, ve kterém meziročně vzrostla nezaměstnanost o 4,6 p.b. Kritická situace je ve Španělsku, kde míra nezaměstnanosti již dosáhla 21 %. V této zemi je tak nezaměstnaný každý desátý obyvatel ve věku 15-64 let.

Míra nezaměstnanosti 15-64letých v členských zemích EU

v %

Země	2. čtvrtletí 2011			Rozdíl v p.b. 2.Q 2011-2.Q 2010		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
EU 27	9,4	9,4	9,5	-0,2	-0,3	0,0
Belgie	6,6	6,5	6,7	-1,6	-1,6	-1,5
Bulharsko	11,3	12,4	10,0	1,2	1,8	0,6
Česká republika	6,8	5,9	8,0	-0,4	-0,4	-0,4
Dánsko	7,4	7,7	7,1	0,0	-1,1	1,2
Německo	6,0	6,3	5,5	-1,1	-1,3	-1,0
Estonsko	13,6	14,3	12,9	-5,6	-8,8	-2,5
Irsko	14,5	17,8	10,3	0,7	0,8	0,6
Řecko	16,6	13,9	20,2	4,6	4,4	4,8
Španělsko	21,0	20,7	21,4	0,8	0,9	0,7
Francie	8,8	8,4	9,2	-0,2	-0,4	0,0
Itálie	7,9	7,0	9,1	-0,6	-0,7	-0,4
Kypr	7,3	7,5	7,1	0,7	1,2	0,2
Lotyšsko	16,5	19,3	13,6	-3,3	-3,6	-3,1
Litva	15,9	18,8	13,0	-2,7	-3,8	-1,6
Lucembursko	5,3	4,4	6,5	1,1	0,2	2,4
Maďarsko	10,9	10,8	10,9	-0,3	-1,0	0,4
Malta	6,8	6,6	7,1	0,0	0,5	-1,1
Nizozemsko	4,2	4,3	4,1	-0,3	-0,2	-0,4
Rakousko	4,1	4,1	4,1	-0,4	-0,5	-0,2
Polsko	9,6	9,1	10,2	0,0	-0,3	0,3
Portugalsko	12,8	12,6	12,9	1,6	2,3	0,8
Rumunsko	7,5	7,7	7,2	0,3	0,1	0,6
Slovinsko	7,8	8,1	7,5	0,5	0,5	0,7
Slovensko	13,2	13,5	12,8	-1,2	-0,7	-1,9
Finsko	9,0	9,6	8,3	-0,7	-0,9	-0,6
Švédsko	8,4	8,4	8,4	-1,1	-1,3	-0,9
Spojené království	7,9	8,6	7,2	0,1	-0,1	0,4

Zdroj: Eurostat-LFS (Výběrové šetření pracovních sil)

Tíživou ekonomickou a sociální situaci v řadě evropských zemí dokumentuje vývoj dlouhodobé nezaměstnanosti (podíl nezaměstnaných déle než 1 rok k celkovému počtu nezaměstnaných).

Česká republika patří k několika málo zemím, kde se podíl dlouhodobé nezaměstnanosti meziročně snížil. V naší republice dosáhl ve 2. čtvrtletí letošního roku 39,1 %, tj. téměř o 4 p.b. méně než unijní průměr.

K podstatným změnám došlo v řadě zemí, ale jejich ekonomická situace se značně liší. Vzrostl podíl dlouhodobě nezaměstnaných v Nizozemsku a Dánsku, ve kterých je však míra nezaměstnanosti i stávající podíl dlouhodobě nezaměstnaných relativně příznivý. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných se zvýšil v řadě zemí na jihu Evropy jako je Bulharsko, Řecko, Španělsko a Itálie. Míra nezaměstnanosti a zároveň podíl nezaměstnaných déle než 1 rok meziročně významně vzrostl v Irsku. Závažný je vývoj ve třech baltských státech Litvě, Lotyšsku a Estonsku. V těchto zemích se obecná míra nezaměstnanosti meziročně sice snížila, zároveň však došlo k podstatnému přesunu nezaměstnaných kratší dobu do kategorie dlouhodobě nezaměstnaných.

Podíl osob nezaměstnaných 1 rok a déle na celkovém počtu nezaměstnaných ve věku 15-64 let

v %

Země	2. čtvrtletí 2011			Rozdíl v p.b. 2.Q 2011-2.Q 2010		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
EU 27	43,0	43,4	42,4	3,2	2,7	3,8
Belgie	48,2	47,7	48,8	-2,2	-3,2	-1,1
Bulharsko	56,6	56,9	56,3	13,2	13,3	13,2
Česká republika	39,1	38,5	39,7	-2,6	-1,7	-3,4
Dánsko	27,0	30,6	22,7	8,9	12,0	5,3
Německo	48,7	50,7	45,9	0,2	-0,2	0,6
Estonsko	55,3	61,0	49,1	9,7	8,7	13,6
Irsko	57,6	62,7	47,1	11,0	11,1	11,1
Řecko	49,1	44,5	53,4	3,8	5,9	2,3
Španělsko	40,9	39,4	42,7	5,0	4,1	5,9
Francie	41,6	42,0	41,3	0,9	-0,3	2,2
Itálie	53,6	52,9	54,2	4,9	4,7	4,9
Kypr	17,0	13,4	21,4	-1,1	-3,3	1,8
Lotyšsko	54,2	57,5	49,5	12,6	13,8	10,7
Litva	51,6	52,5	50,2	11,2	10,0	12,9
Lucembursko	36,1	44,4	28,9	4,8	16,3	-6,9
Maďarsko	49,6	49,1	50,3	0,1	-0,9	1,5
Malta	43,8	52,9	:	1,8	2,4	:
Nizozemsko	34,8	36,8	32,40	7,7	9,2	5,9
Rakousko	27,0	27,8	26,0	0,7	-1,2	3,1
Polsko	37,2	35,4	39,2	6,8	5,8	8,0
Portugalsko	50,7	48,6	53,0	-2,1	-3,6	-0,4
Rumunsko	41,7	41,9	41,5	6,8	2,7	12,9
Slovinsko	45,0	47,1	42,3	0,4	3,0	-3,0
Slovensko	68,9	69,6	68,0	5,4	7,5	2,8
Finsko	18,8	21,5	15,4	-0,9	-2,0	0,5
Švédsko	17,1	19,0	15,0	0,5	0,4	0,7
Spojené království	33,9	38,7	27,2	0,8	0,9	1,1

Zdroj: Eurostat-LFS (Výběrové šetření pracovních sil)